

1086

TOSAMA

TVRZENJE IZ OBLASTI GRAFIČNEGA MATERIALA

GLASILO

230 DOMŽALE

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 DOMŽALE
Ljubljanska 58

Tosama

IZHAJA OD OKTOBRA 1965 · ŠT. 9 · SEPTEMBER 1988 · LETO XXIII

2650
TOSAMA

65-letnica

Drage sodelavke in sodelavci!

Letos naša delovna organizacija praznuje 65. rojstni dan. Ta jubilej bomo skupaj proslavili 24. septembra 1988 v hali Komunalnega centra v Domžalah.

Proslava se bo začela ob 19. uri, vabljeni pa ste vsi člani kolektiva. Slavnostni govornik bo župan Peter Prižoič, na prireditvi, kjer bo krajši kulturni program, pa bodo podeljena tudi priznanja jubilarantom za 10-, 20-, 30-letno delo, delavcem inovatorjem, športnikom in predsednikom samoupravnih organov v preteklem mandatu.

Poskrbljeno bo za jedajo in pijačo, pa tudi za ples – zato prisrčno vabljeni!

Ali veste?

ZANIMIVOSTI IZ TOSAMINE ZGODOVINE

Prvi moški je bil v današnji TOSAMI zaposlen leta 1926. To je bil Karel Juteršek, kasnejši predsednik prvega delavskega sveta.

Kocjančič je poleg sanitetnega materiala prodajal še vrsto drugih stvari – nekaj zanimivih: mrežice za lase za moške, bolničarske potrebščine iz gume (cevi, gumijaste plenice, blazine, katetre, termoforje, ščitnike za prste, rokavice, itd.), kirurške pripomočke, steklene izdelke.

Prvi Kocjančičev obrat je bil na Količevem ob papirnici, na današnjo lokacijo pa se je preselil leta 1928.

Leta 1936 je bila ustanovljena strokovna organizacija delavcev – sindikat, ki se je organizirala v krščansko-socialistično Jugoslovansko strokovno zvezo.

Po vojni je tovarna imela lastno čevljarstvo in krojaško delavnico, ekonomijo v Ihanu, ki je tovarniško menzo oskrbovala s poljskimi pridelki in mesom ter vrtec (DID – dom igre in dela) v sedanji upravni zgradbi.

Vata je leta 1950 imela svoj tamburaški ansambel, ki je nastopil na proslavi vsega kolektiva v stari konfekciji po izvolitvi prvega delavskega sveta.

1951. leta je bilo ustanovljeno gasilsko društvo Vata s prvim predsednikom Antonom Zidaričem.

Na prvo službeno potovanje v tujino so naši strokovnjaki odšli leta 1963 – v Nemčijo.

Za uvedbo zveznega predpisa o obvezni apoteki prve pomoči za motorna vozila je bila med pobudniki tudi TOSAMA, ki je za izdelovanje

apotek imela idejo že pred sprejetjem zakona.

Po nacionalizaciji je bivši lastnik firme Kocjančič močno obubožal, zato mu je Tosama kasneje preskrbela mesečno finančno pomoč, kajti čeprav kapitalist, je bil kot podjetnik in človek dober in spoštovan.

Prvi stroj za izdelavo filtrov so predelali iz starega stroja za cigarete. Pri tem se je močno angažirala celotna mehanična delavnica pod vodstvom Viktorja Gaberška.

Ne boste verjeli, kam smo filtre prvič izvozili! V Albanijo!

Prvi laboratorij je bil ustanovljen leta 1955, v njem pa je bil zaposlen en delavec.

14. 12. 1965 so se organizirali naši kegljači: v Domžalah je bilo odprto štiristezno kegljišče. V odbor kegljaškega krožka, ki je štel 45 članov, so bili izvoljeni Ivan Cerar, Štefan Rozman, Jurij Vulkan in Janez Rozman.

Izleta v Mariborsko tekstilno tovarno avgusta 1966 se je udeležilo 45 mladincev – o taki udeležbi danes, ko je mladincev gotovo še enkrat več kot pred 22. leti, naša OOZSMS lahko le sanja!

Ni čudno, če so vse naše borbe za skrajšan delovni čas zaman; tudi v letu 1966, ko se je bilo treba odločiti za 42-urni delavnik, ni bilo nič drugače. Le da so takrat v Tosami elaborat za skrajšani delovni čas izdelali med prvimi...

V letu 1967 smo pri prodaji gaze imeli natanko iste probleme kot letos: zdravstvene organizacije niso imele dovolj sredstev in so varčevale na vseh koncih.

»Zaostrovanje reformskih ukrepov povzroča momente, zaradi katerih lahko v podjetju pričakujemo probleme. Ne delamo si utvar, da bo lahko, vendar bomo s pravočasnim reagiranjem na zahteve tržišča

kos tudi novim zahtevam. Pri programiranju razvoja podjetja in s tem investicij nam precej težav povzročajo spremembe v načinu gospodarjenja, kot npr.: način preskrbe s surovinami, devizni režim, režim uvoza idr. – ne, ne, to ni prepis iz prejšnje številke TOSAME, pač pa ima poročilo datum: september 1967.

Naša avtomobilska apoteka je leta 1968 prejela Oskarja za embalažo.

Leta 1970 so v »Tosami« zapisali: »Ob jubilejni dvajsetletnici samoupravljanja si zapomnimo, da stari rek »NA NAPAKAH SE UČIMO« ne velja več. Če bi ta rek res veljal kot dokaz in vzpodbuda za nadaljnje delo, bi morali dela-

ti »čim več napak«, da bi se čimveč naučili. Hoditi po taki poti pomeni hoditi po poti neuspehov in gospodarskega propadanja.« Sanje ... Tudi po 18-ih letih se še vedno učimo na napakah! »

Leta 1971 je strokovni kolegij pripravil stabilizacijski program, ki je vseboval 16 točk. Ni nam jih treba naštevati, kajti: zgodovina se ponavlja.

1973 smo kupili prvi fotokopirni stroj.

Ob 50-letnici Tosame je bil organiziran zanimiv program »Pokaži kaj znaš«. Najuspešnejši je bil pevski zbor s Komercialno himno, ki sta jo sestavili Vida Juteršek in Maksa Slapar.

Za smeh

TOSAMOVSKE ANEKDOTE

Naš prvi službeni avto je bil dokaj neugledna konstrukcija kovine in lesa – imenovali so ga leteča drvarnica. Direktor Pogačnik se je nekoč s sodelavci odpravil v Beograd na pogovor z zastopniki Loznice. Da poslovni partnerji ne bi videli slabega vozila, so se vrli Tosamovci odločili, da iz avta izstopijo za vogalom in se peš odpravijo na dogovorjeno mesto. Rečeno – storjeno. Pogovor je uspešno potekal, živahna debata se je nadaljevala še na pločniku pred zgradbo zastopstva, kar na drugi strani zagledajo svojo »letečo drvarnico« in ob njej šoferja, ki jim maha: »Hej, tukaj sem!«

Direktor Tobačne tovarne Ljubljana se je odločil za obisk zobozdravnika. Le-ta mu je v odprta usta potisnil tampon, pri tem pa je direktorju šinila v glavo zanimiva misel. Povprašal je zobozdravnika, kdo je proizvajalec zobnih rolic in tako izvedel za TOSAMO. Že naslednji dan je napovedal obisk tov. Pogačniku in tov. Bajcu. Z zobno rolico v roki je takoj prešel k bistvu obiska:

»Ali vi izdelujete tole?« je vprašal.

»Da,« se je glasil odgovor.

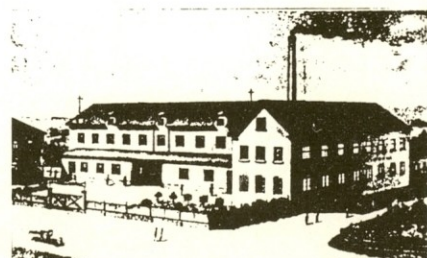
»Pa bi lahko ta izdelek bil približno za polovico tanjši?« je zopet vprašal »tobačni direktor«.

Naši niso dolgo premišljevali – »Bomo poskusili!«

Tako se je rodila proizvodnja filtrov.

V Fabriko viskoze Loznica smo ponudili naše filtre; dotlej so namreč uporabljali nem-

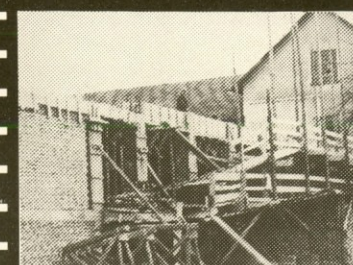
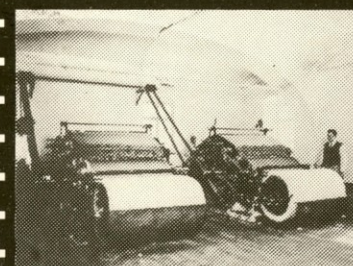

ške. Uspeh ponudbe bi za Tosamo pomenil velik posel. Tov. Pogačnik se je odpravil z vzorci na pot. Začelo pa se je zelo slabo – pri izstopu iz vlaka se je namreč do kolen pogreznil v blato. Ves zamazan in s slabimi občutki se je odpravil v Tovarno viskoze. Prvi dan ga niso mogli sprejeti, ker so bili pristojni odsotni. Ni mu preostalo drugega, kot da si poišče skromno prenočišče.

Naslednji dan se je z vzorci spet odpravil v Loznico. Po pregledu naših filtrov so tamkajšnji strokovnjaki odkimali – nak, nemški filtri so boljši. Tov. Pogačnik pa ni vrgel puške v koruzo. Z znancem se je dogovoril za majhno zvijačo! Pregovorila sta strokovnjake, naj filtre še enkrat preizkusijo, še prej pa sta naše filtre zavila v nemško embalažo in obratno.

O rezultatih ponovnega poskusa ni treba posebej praviti, kajne?

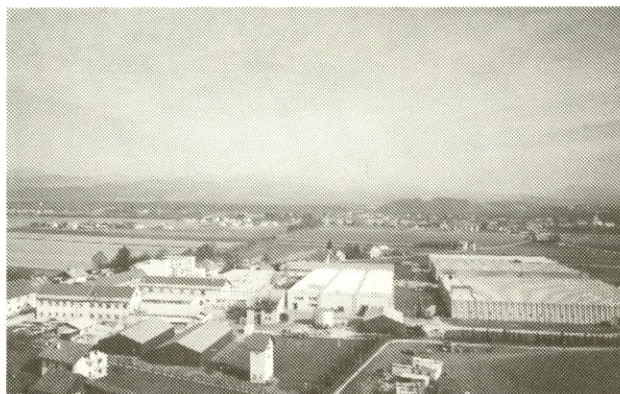
Posel z Loznico je bil sklenjen!

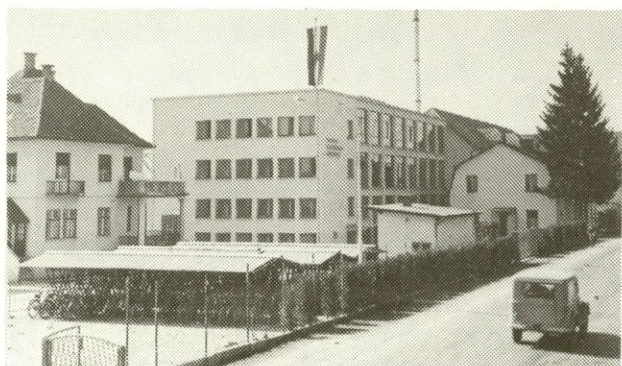
**Iskrene čestitke
vsem članom kolektiva
ob prazniku TOSAME**

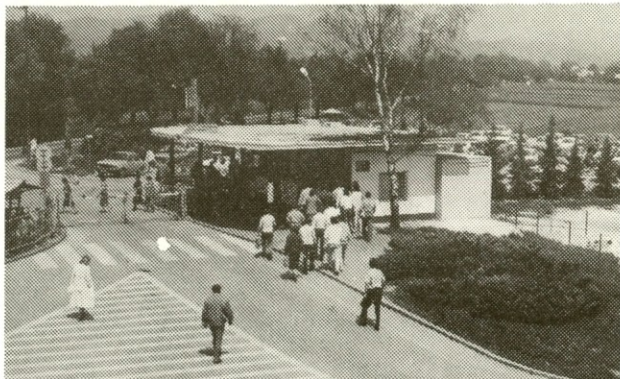
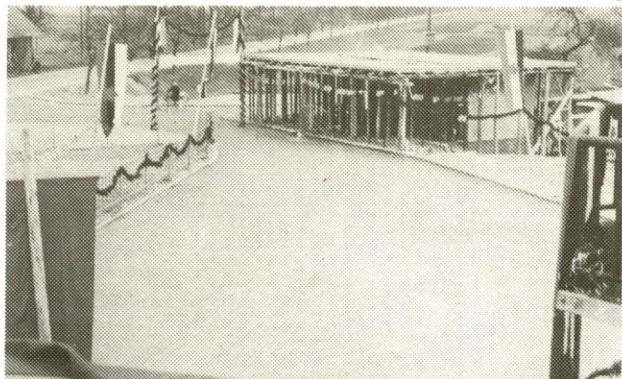
NEKOČ IN DANES

Panorama Tosame

Pogled s ceste

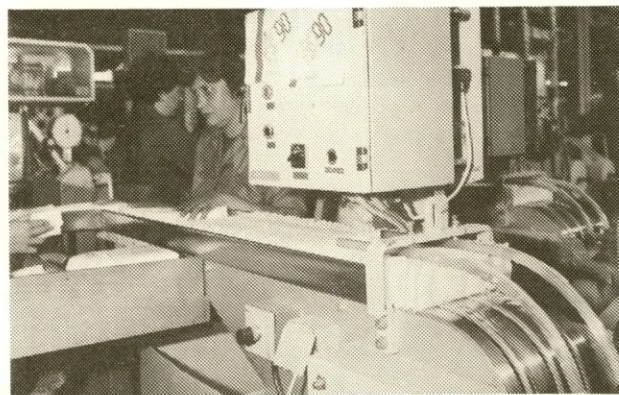
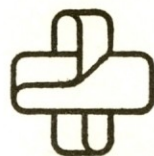
Vratarnica

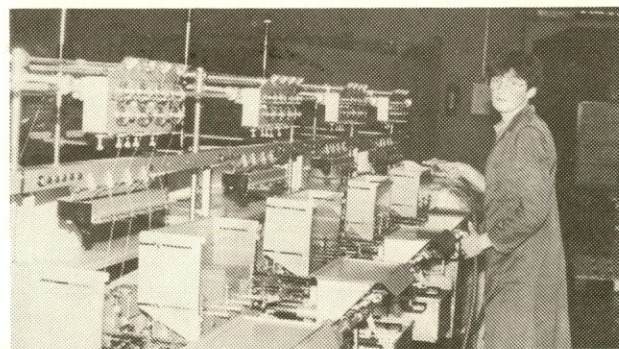
Konfekcija

NEKOČ IN DANES

Pakiranje vložkov

Pripravljalnica

Nič nas ne sme presenetiti

Volitve

65-letnica

Star latinski pregovor pravi:

»ČASI SE SPREMINJAJO IN MI Z NJIMI«

Ne morete si predstavljati, kolikšno zanimanje povzroči takšna stara fotografija. Leta 1960 so se na stopnicah upravne stavbe fotografirali mladinci, ki takrat gotovo niso slutili, da se bodo čez 28 let pojavili na straneh tovarniškega glasila. Nekateri obrazi s slike so se nam zazdeli znani, zato smo se odločili, da se s sliko v roki odpravimo v akcijo.

FANI PIVEC se skorajda ni spremenila (prva z leve v prvi vrsti). Zato smo jo obiskali najprej. Fotografije se je spomnila takoj. »Kako ste živeli v tistih časih, kaj ste mladi počeli, kakšno je bilo vzdušje v tovarni?« nas je zanimalo. Pa je Fani rekla, da se prav nič ne spomni. Da pa bo Vida Marenkova kaj več vedela. No, Vida je ugotovila, da je sploh ni na sliki. Joj, koliko smeha in ugibanj je povzročila fotografija. »Katera je že tale? Hermina, ja Hermina!« in še naprej »Rezka, ali nisi to ti? Pridi sem!« Rezka se takoj spozna, sodelavka pa ji ne verjame. »Ne, tole pa nisi ti!« »Seveda sem, bom pa ja vedela!« Pa spet: »Poglej, poglej, a ni to tista Malka, ki je ni več pri nas? Pa Nada, Julka, Vida, Vera. Lej Zofko! Taka je bila, še dobro se je spominim!« »Tole pa je gotovo Pervinšek, se ni prav nič spremenil!«

Ugibanj je bilo še in še. Ker pa bi radi zapisali kaj o času, ko je slika nastala, smo se odpravili do **VERE JUHANTOVE** (druga z

leve v drugi vrsti) in **ANI CEDILNIKOVE** (druga z leve v tretji vrsti). Povedali sta, da časi niso bili prav nič lahki, težje se je živelo kot danes. Res pa je, da so takrat bili mladi in so lažje prenašali tegobe. Ani se spominja, da je imela 7 jurjev plače, kolo pa je stalo 32 tisočakov.

Medsebojni odnosi so bili veliko boljši. Mladina se je zbrala ob proslavah in krasila tovarno, danes pa se zdi, da hočejo mladi vse dobiti na pladnju, ne da bi se sami kaj potrudili. Na izlete so hodili s tovarnjakom, v spominu je Anici in Veri ostal izlet v Portorož, kamor so prišli vsi prašni. Tudi delovna disciplina je bila nekaj čisto drugega kot danes. Mlada dekleta so v glavnem zaposlovali v konfekciji. Bele halje in rute so bile nekaj samoumevnega. O pavzih za kavico ali cigaretah še sanjali niso. Niti oblačiti se niso smela dekleta čisto po svoje. Vera se spominja »petelinovih hlač«, ki so bile zelo moderne, a za v tovarno prepovedane. Delati je bilo treba vse. Dekleta so bila v glavnem drobna,

a so vseeno morala prijeti za vsako delo. Najbolj so se bala ekspeditiranja.

Po 18. letu so lahko šle v druge oddelke. Ani je nekaj časa delala v belilnici. V primerjavi z današnjim časom se Ani in Vera najbolj spominjata odnosa do starejših delavk. Včasih je bilo spoštovanje neprimerno večje – do starejših sodelavk, zlasti pa do mojstric. Časi so se popolnoma spremenili, vendar čisto neopazno. Težko bi potegnil ločnico med »nekoč« in »danes«. Ani in Vera pravita: »Postajale smo starejše, se poročile, dobile otroke in se začele ubadati z lastnimi problemi. To je življenje.«

No, sprehodimo se po fotografiji dalje. Aha, tamle v prvi vrsti, prva z desne je **VLADKA BERLEC** (takrat se seveda ni pisala Berlec). Spominja se, da je bila takrat v Tosami na počitniškem delu. »Zdi se mi, da je bil nek praznik. Takratni sekretar nas je mladince sklical skupaj in šli smo na izlet v Ljubljano, na ogled spomenika NOB. Takrat je bila mladina bolj aktivna, lažje jih je bilo dobiti skupaj. Ne vem, ali zaradi boljše organizacije ali pa je bila morda disciplina tista, zaradi katere smo se odzivali raznim akcijam. Vem le, da včasih ljudem ni bilo škoda časa za skupne izlete in zabave, čeprav se je težko živelo in je vsak doma imel delo. Bilo pa je seveda manj priložnosti kot danes, pa smo se mogoče zato znali bolj poveseleti.«

VIDA VODLAN (prva z leve v drugi vrsti) pa se spominja:

»Leta 1960 nam čas ni tako hitro tekkel, kot sedaj. Besedi – nimam časa – se nista uporabljali.

Spominjam se predsednika Franca Osolina, da je imel vedno dovolj idej in nas je z njimi pritegoval k sodelovanju v mladinski organizaciji.

Razen nastopov na prireditvah mi je ostala v spominu okrasitev tovarne ob državnih praznikih.

Napletli smo dolge kite iz smrekovih vejic in s sliko Tita na sredini poslopja prispevali k svečanosti izgleda tovarne.

Ker se nismo fotografirali pogosto, je imel vsak posnetek svojo vrednost posebno takrat, če sta pristopila tudi direktor in sekretar podjetja, smo bili mladinci še posebno počaščeni.

Da strnem svoje spomine z izrekom, ki sem ga nedavno prebrala:

Edino, kar je slabega na današnji mladini je to, da ne sodimo več mednjo.«

Fani Pivec

Vera Juhant

Ani Cedilnik

Vladka Berlec

Vida Vodlan

Naš utrip

Nobena moderno organizirana proizvodnja ne more uspešno poslovati brez priprave dela

SMO ŠE DALEČ OD IDEALNIH POGOJEV

Služba priprave dela je bila formirana v začetku letošnjega leta, počasi se je začela dopolnjevati s kadri, vendar dela v nepopolni sestavi še sedaj. Služba sestoji iz treh tehnologov, dveh tehnikov študija dela, planerja, administratorja in vodje.

Vodja službe, **ing. Vojko Gorenc**, je povedal:

»Ideja o službi priprave dela je stara že 6 let. Mislim, da vsaka sodobno organizirana tovarna mora imeti dobro organizirano in kadrovsko primerno zasledeno službo za pripravo dela, če hoče dosegati zadovoljive poslovne rezultate. Težko je pozabiti na vse peripetije ob oblikovanju službe in o dvomih o tem, ali jo v TOSAMI sploh potrebujemo. Moram reči, da smo na zelo kramarski način – z barantanjem – prišli do ustreznega vrednotenja del in nalog v naši službi. Mislim, da je bil delavski svet neupravičen glede ocenitve. Sicer pa bomo s svojim delom in rezultati opravičili obstoj službe in svoje osebne dohodke. Lahko rečem, da so se v oddelkih že privadili na nas, praktično smo zasedeni ves čas, tako

mo tehnično-tehnološko dokumentacijo za izdelke programa pomožnih medicinskih sredstev.

Od idealnih pogojev dela smo še daleč. Sam si predstavljam, da bo delo službe popolno, ko bo oddelek za vsako naročilo posebej dobil od nas popolno dokumentacijo – kot recept v lekarni. Spremljati bi morali materialne zaloge, izdelovanje materialne bilance, točno razporediti vstop materiala v proizvodnjo in ga spremljati do zaključne faze; pri postavljanju norm bi morali upoštevati realne kriterije dela in delovne učinkovitosti; pri planiranju spremljati zaloge, upoštevati proizvodne zmogljivosti ter usklajevati potrebe komercialne s proizvodnimi možnostmi tako količinsko kot časovno.

Pri delu imamo kar precej težav. Obseg dela je prevelik za obstoječo ekipo. Službo bomo morali – o tem se bomo slej ko prej prepri-

čali – dopolniti z dodatnimi strokovnjaki, ker le tako lahko od nje pričakujemo doseg postavljenih ciljev in realizacijo planov.

Poseben problem predstavlja tudi neorganiziranost pretoka informacij, neurejenost odnosov in delitev nalog med posameznimi službami. Za noben izdelek nimamo zbrane dokumentacije na enem mestu – ali je razdeljena po različnih službah ali pa je sploh ni. Pričakujem, da nam bodo računalniki močno olajšali delo.

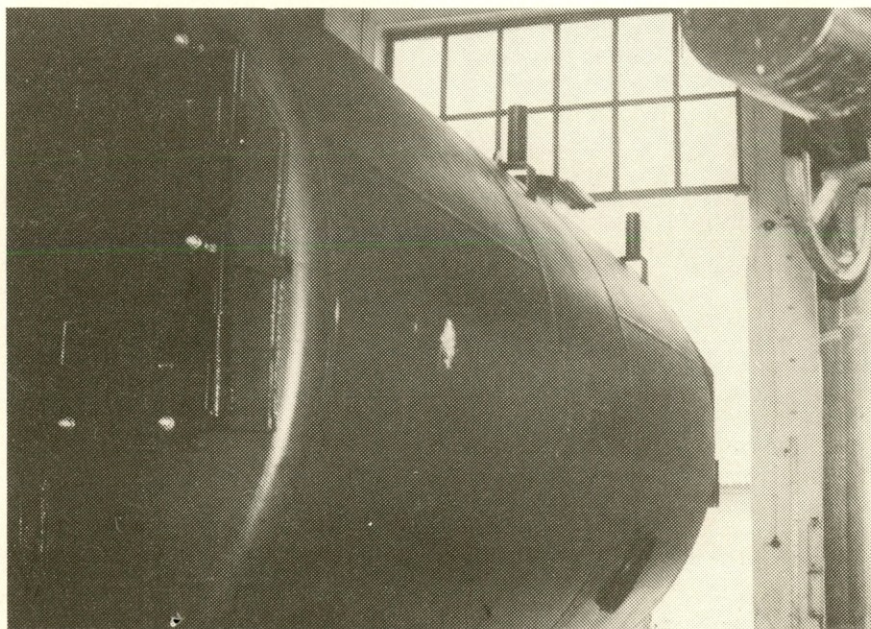
Sicer pa sem s sodelavci zadovoljen. Res, da nekatere od njih še veže delo prejšnjega delovnega mesta, vendar smo se vsi po vrsti v novi službi kar dobro znašli, kar vzbuja upanje v uspešno delo. Pa tudi sodelovanje s proizvodnimi oddelki in vodstvom sektorja je na zadovoljivi ravni.«

Marjana L.

da se sprašujem, kako smo sploh zmogli prej brez službe pripraviti dela.

Trenutno smo najbolj obremenjeni z obvezo norm dobre proizvodne prakse. Izdeluje-

Kotlarna je bogatejša za novi kotel, kajti stari iz leta 1964 je svoje odslužil. Kapaciteta novega kotla je 10 ton pare, njegova prednost pa je tudi kombinirana uporaba goriva (mazut - plin). S to novo investicijo bomo prispevali k zmanjšanju onesnaževanja okolja. Kotel je domače izdelave (Emo Celje).

Novi obrazi

Spoznavajmo naše nove sodelavce II.

DOBRODOŠLI!

Neznan obraz lahko hitro postane domač. Mladim to še veliko hitreje uspe. Uspevajo v tem, da se hitro vklopijo v okolje. Tudi **GREGORJU LAZNIKU** je to uspelo. To je »začasni« vodja izmene v belilnici, čeprav je sprejet za stalno v Tosamo.

• Kako si sprejel novico o sprejemu v Tosamo?

»Brezmejno sem bil srečen, delo sem dobil po treh mesecih nezaposlenosti in to je bil izredno lep občutek. Mlad človek je neučakan in iskanje službe točno po svoji meri me je pripeljalo v brezposelnost. Tri mesece brez zaslužka mi je ostro opozorilo in življenjska izkušnja. Zato tudi drugim svetujem, če imaš delo, ga opravljaj, čeprav nisi ravno v vsem popolnoma zadovoljen, toda ob mesecu je le denar. Za mladega človeka je najhuje biti brez službe in je treba pač opravljati dela, čeprav ne v stroki in na drugem nivoju.«

Neverjetno, kako mlad človek govori o brezposelnosti. Sedanji čas je težak in takole naročilo mladini bo prav prišlo.

• Kakšni pa so bili prvi vtisi v Tosami?

»Povsod tam, kjer sem bil do sedaj, so novince sprejemali z velikim nezaupanjem. Do biš občutek, da si le na »probi«. Tega občutka začuda tu nisem imel. Sodelavci so me sprejeli kot enakovrednega, vpeljali v delo in mi nika kor niso dajali občutka novince. To pa je najlepše, kar se ti ob prihodu lahko zgodi.«

• Pa drugače v oddelku belilnice?

»Rad imam dinamično delo in to mi je po meri. Z vsemi se dobro razumem. Skratka, problemov ni. Tudi sodelavci vedo, kaj je družba in kaj služba. Skratka, sprejeli so me medse, kot se spodobi.«

In če velja pogovor, da se po jutru dan pozna, se bo Grega še naprej dobro počutil v Tosami. To tudi kaže s širokim nasmehom in smislom za humor.

ALENKA DIMIC: »V letošnjem letu sem diplomirala in to je moja prva zaposlitev. Kot inženir tekstilne tehnologije sem dobila mesto razvojnega tehnologa – pripravnika. V ča-

su pripravništva (9 mesecev) se bom seznanila s celotno tehnologijo posameznih oddelkov, nekoliko podrobneje pa bom obdelala pripravljalnico, tkalnico in traktotkalnico, ki naj bi bile kasneje moje področje. Izdelan imam program, na osnovi katerega vodim dnevnik. Dela je dovolj, največkrat pa je treba vzeti »pot pod noge«, stopiti do stroja, če je potrebno pa tudi kaj vprašati in na ta način izpopolnjevati vse tisto znanje, ki si ga tekom let šolanja pridobiš. Vsak začetek je nekoliko težak, vendar pa sem se ob pomoči mentorja in sodelavcev kar hitro vključila v novo delovno sredino.«

HELENA KOSEC je v Tosami začela z delom v začetku avgusta in sicer kot planer v proizvodnji. »Moja prejšnja zaposlitev je bila v Papirnici Količevo, kjer sem delala v tajništvu. Delo planerja je zelo zanimivo, ker si seznanjen z vso proizvodnjo. Doslej sem imela možnost spoznati doseganje plana za prete-

kli mesec, sestavljanje operativnega plana za pretekli mesec, ob tem pa sem obiskala tudi vse oddelke in se z vodji le-teh na grobo seznanila o proizvodnji. S sodelavci se dobro razumem in upam, da bo tako ostalo tudi v bodoče.«

NUŠO POGAČARJEVO vsi dobro poznamo, saj smo njen nasmejani obraz srečevali sleherni dan v jedilnici. Od 12. avgusta dalje pa je Nuša kurirka. Za to delo se je odločila, ker je delo samo dopoldansko in se zato lažje posveti družini.

»Kurirsko delo mi je zelo všeč. Rada vozim avto, rada govorim in sem rada veliko z ljudmi. Sicer sem se od kuhinje težko poslovila, ker smo se zelo dobro razumeli, pa tudi 15 let ni ravno kratka doba in v tem času sem se v obratu družbene prehrane počutila kot doma.«

Zdaj je »domotožje« že minilo, čas v novi službi, ki je zelo dinamična, pa mi hitro mineva.«

DANIJELE ANŽLIN ima v Tosami že šestletni delovni staž, prej pa je bil zaposlen v Avtoservisu. Po poklicu je avtomehaničar, ob delu pa je že skoraj dokončal prometno šolo. Tistemu »skoraj« so krive družinske obveznosti in predvsem gradnja nove hiše, ki pa bo kmalu pri koncu. Takrat, pravi, se bo vzel v roke in šolo dokončal. No, Dane je bil pred šestimi leti sprejet v Tosamo kot vzdrževalec v tkalnici širokih tkanin, tam je tudi vsa leta ostal, čeprav ga je izmenseklo delo precej motilo. Ravno zaradi tega je budno spremljal potrebe po kadrih in čakal na »svoj trenutek«. Le-ta je prišel z razpisom za šoferja osebnega avta. Dane je dal vlogo in bil sprejet in – ni mu žal. Delo se mu zdi zelo razgibano in zanimivo, ni prostorske utesnitvenosti, komunikativnosti, ki je pri tem delu potrebna, pa mu tudi ne manjka. Jeseni bi se rad vpisal v tečaj nemškega jezika, da ga na službenih poteh po tujini slučajno ne bi prodali. Obvlada tudi malo angleščine, če pa se zatakne, so tu še roke in na njegov vedno prisotni široki nasmeh.

Dane pravi, da ga »žuli« le slabo urejen prostor za garažo in pa to, da je večina našega voznega parka na dežju. Z novim kolegom,

R-25, se dobro razumeta, če mu bo pa slučajno kaj manjkalo, ga bo pa kot izučen avtomehanik že skušal potolažiti.

Z **VANJO PELETOVO** se v Tosami srečujemo že celo leto. Kot pripravnik z ekonomsko srednjo šolo je začela z delom pomočnika nabavnega referenta, potem uspešno opravila pripravniški izpit in nadaljevala z opravljanjem že dodobra poznanih del in nalog. V nabavi je namreč opravljala tudi obvezno počitniško prakso, saj je bila dve leti naša štipendistka, med počitnicami pa je nekajkrat delala tudi v proizvodnji. Tosama ji je poznana tudi preko staršev, oče dela v belilnici, mama pa v mikalnici.

Vanja nam je zaupala, da je s svojim delovnim mestom zelo zadovoljna, delo je zelo zanimivo in dinamično, uživa pri delu z ljudmi. Njeno dobro počutje pa je v veliki meri odvisno tudi od dobrega razumevanja s sodelavci. Edino, kar jo malo moti, je to, da imajo njene bivše sošolke precej večje osebne dohodke kot ona. Vendar pa to niti slučajno ni zadosten razlog, da bi Tosami dala slovo.

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov za mesec JULIJ 1988

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v mesecu juliju v delovni organizaciji TOSAMA vsebuje podatke po oddelkih, sektorjih in za celotno delovno organizacijo.

Podatki vsebujejo osebne dohodke za polni delovni čas ter osebne dohodke pripravnikov.

Podatke o povprečnem najnižjem in najvišjem osebnem dohodku povzemamo po metodologiji izdelave obrazca RAD-1.

Najnižji OD je bil dosežen v oddelku sanitetne konfekcije na delih in nalogah ocenjenih s 5 kat., z dosegom norme 109 % in z dodatkom faktorja delovne dobe 4 %.

Albina Kosmač

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC JULIJ

Štev. poročila 7/88

AZREDI V 100 din	PROIZVODNI SEKTOR										VOD- PS	SKS	ERS	KS	TRS	SON	VOD- DO	D O TOSAMA
	PR	TO	TST	BE	VO	MI	SK	OK	PMS									
350						2	9	1									12	
350 - 380	1	7				50	15	3	10								86	
380 - 410	3	9	5		1	44	35	20	12		4			1			134	
410 - 440	4	13	7	1		29	28	16	25		3	1	18	2			147	
440 - 470	2	9	10		3	13	3	10	10		6	1	19	2			88	
470 - 500	5	8	8	1	3	4	3	2	10		3	1	9	5			62	
500 - 530	3	2	3	1	2	4	1	2	4	1			2	6	8	1	40	
530 - 560	1		1	2	2	1	1		1			3		5	1		23	
560 - 590	1		5	5	2		1	1			3	4	3	9			34	
590 - 620	4	1	1	6	2	4	3	1		1	2	2	2	9	1		39	
620 - 650			1	2	3	3	2		2	1	4	4	4	6		1	33	
650 - 680	1	1	2	1	1	3		1	4	1				10	10	1	36	
680 - 710	1	1	2	2	2	1					2	5	4	2			22	
710 - 740	1	1	1		2	1				1	3		5	5			20	
740 - 770	1	1		1				1	2		3	1	1	3	2		16	
770 - 800				1			1							1	1		4	
800 - 830					1		1						1	2	1	1	7	
830 - 860									1		1	1	4	4	1		12	
860 - 890	1			1	1							2	1	1			7	
890 - 920			1	1		1				1		2		2			8	
920 - 950							1								4		5	
950 -										2	2	1	8	3	1	1	18	
SKUPAJ	29	54	48	31	25	159	102	58	81	8	36	31	97	83	9	2	853	

POVPREČNI OD 519.964

NAJNIŽJI OD 336.350

NAJVIŠJI OD 1.501.630

Aktualno

Komentar brez komentarja

BREZVEZ(D)ICE!

Obetal sem, da utrinkov ne bom več pisal. Zato grem k bistvu. Utrinek menda pride od zvez(d)e. Takrat si zaželim kaj lepega... Ko se zvez(d)a utrne.

Vojaške stopnje so tudi označene z zvez(d)ami. Toda od vseh zvez(d)ic se nič ne utrne, kvečjemu blišče te zbode v oči. Zapreš oči, pa je. Ko pa te zvez(d)ice zbadajo v srce – pred tem utrinkom ni pomoči. Tudi Slovenem ni bilo!

Za dodatek je poskrbelo še zvez(d)no predsedstvo in čestitalo slovenskemu narodu za njegov Dan vstaje in poklicalo predstavnika OF – oprostite SZDL – v Beograd ravno 22. julija. Tako se je zvez(d)na SZDL pridružila čestitki za izjemen prispevek k osvoboditvi domovine, za enakopravnost narodov in narodnosti v Jugoslaviji.

Ob Dnevu vstaje Hrvatov in prebivalcev BiH pa je bila ponazorjena Roška ofenziva. Artikulirana javnost (artikulacija pomeni spuščanje glasov, ki jih lahko razumemo ali pa tudi ne) je povedala svoje, ker pa se je artikuliralo (menda je to slovenska artikulaci-

ja), je to zelo čudno odmevalo po širši svobodni domovini. Da o razumevanju artikulacije ne razpredam.

Artikulirajo pa tudi drugod: v Novem Sadu, Titogradu in po zadnjih vestih tudi v Ljubljani. Milo vodena politika na Kosovem se kot poplava širi po celi zvez(d)ni državi. Nisem popolnoma prepričan, če bomo mi razumeli to artikulacijo. Milo-še-vi-več povejte, če je pravo gašenje hiše tako, da se še sosedu zažge. Saj tako in tako rado gori.

V Primorju! Zvez(d)nim organom predlagam naj ustanovijo posebne delovne skuine zvez(d)nih teles in določijo novo zvez(d)no politiko turizma – gasilski turizem. Tujci nemara bolj znajo gasiti – mi tako in tako radi podpihujemo – saj je vseeno kaj, npr. cene.

So pa tudi svetle zvez(d)e. Iran in Irak, Afganistan, Burma, Angola. Druge bomo mirili, doma pa...

Pravijo, da je tako in tako vse zapisano v zvez(d)ah. Ponovno sem začel prebirati Pabla Neruda, Čilenca, Nobelovega nagrajenca za književnost. Umrl je 12 dni kasneje kot Allen-de.

TURIZEM

Že včasih smo govorili o turizmu. Potem še o kongresnem turizmu. Zadnja leta je v modi jantni turizem.

Zdaj imamo novo vrsto turizma – mitinski turizem.

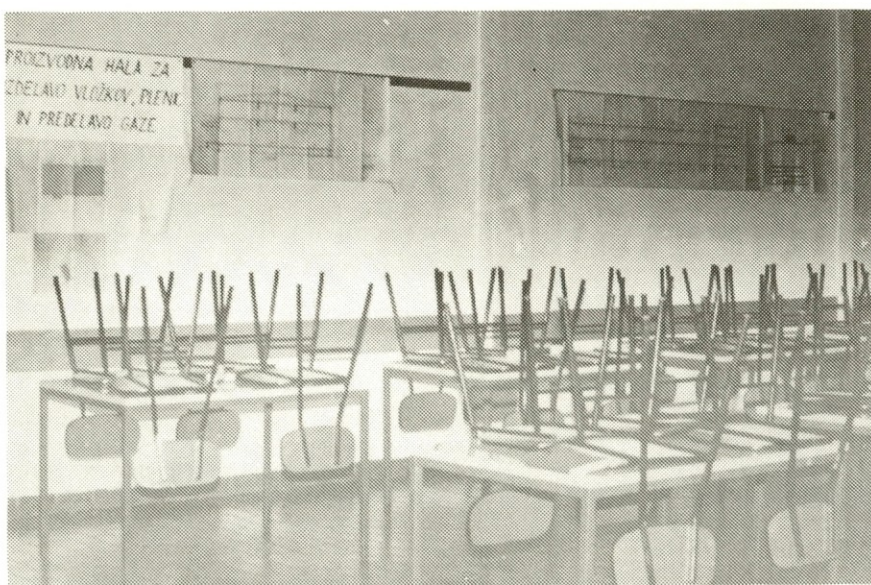
Vsak turizem je po svoje avant – turizem!

MD

Novo

Z gradnjo nove hale smo že pričeli. Gradbišče je pravo mravljišče, kjer tovarnjaki drug za drugim odvažajo in dovažajo material (zgoraj).

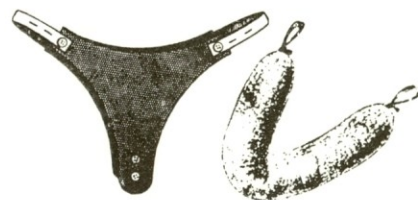
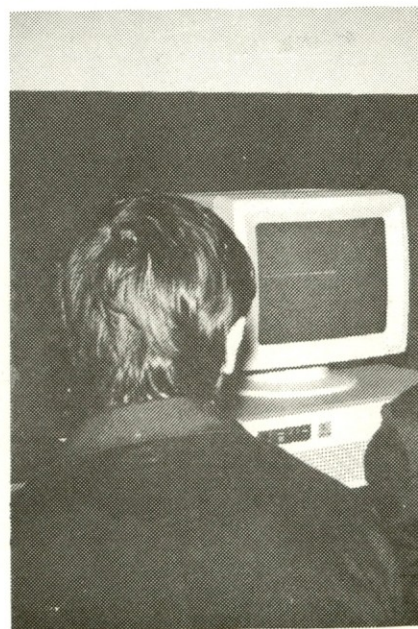
Načrte nove hale pa si lahko ogledamo v jedilnici (spodaj).

V TOSAMO so prispeli že štirje računalniki, na katerih se je v avgustu že vadilo 16 delavcev. En računalnik je že postavljen v finančno službo, kjer so imeli prikaz programa za hranilniško službo – za te namene se bo ta računalnik tudi uporabljal, praksa pa bo pokazala morda še na druge možnosti uporabe. Tudi v tehnično-razvojnem sektorju se še preizkušajo v ravnanju z računalnikom (na sliki). Prav tako pa je pripravljen že računalnik, na katerega bodo priključeni registratorji delovnega časa, ki naj bi jih dobili v septembru.

Od že prispelih računalnikov pa je eden namenjen sektorju za organizacijo in nagrajevanje, drugi pa za kadrovske službe.

»O ponovnih uvajalnih tečajih se zaenkrat še ne pogovarjamo,« je povedal Janez Kralj, vodja SON, »čeprav je interes velik, pa tudi potreba in bo zaradi tega izobraževanje še potrebno.«

NEKOČ ...

... IN DANES

Čez ograjo

Pogovor s predsednico
OOZSMS Vir – Tanjo Zajc

KAJ DELAJO VIRSKI MLADINCI

Krajani Vira, Količevega in Podrečja – KS, ki šteje približno 1000 gospodinjstev – so verjetno že zaznali svež veter, ki je v zadnjem času zavel iz vrst mladincev OOZSMS Vir. V njihovo organizacijo je vključenih okrog 700 mladincev, na čelu sedanjega predsedstva pa je dijakinja 3. letnika Srednje komercialne šole **TANJA ZAJC**. Tanja si je med počitnicami »krajšala čas«, nabirala izkušnje in »služila« denar v naši DO, pa smo jo tako imeli priložnost povprašati o aktivnosti njihove mladinske organizacije in o njihovih načrtih.

Tanji se zdi škoda, ker je od vseh mladincev, vključenih v njihovo OOZSMS, le 10-15 aktivnih in delavnih. Vzrok ni v tem, da mladina ne bi imela zanimanja za različne dejavnosti. Mladi na Viru so aktivni, vendar raz-

kropljeno in ne v povezavi z mladinsko organizacijo. Individualno se vključujejo v razna športna društva in krožke (modelarji, kulturno društvo). Velika ovira za aktivnejše vključevanje mladih pa je tudi to, da mladinci na Viru praktično nimajo svojega prostorčka, kjer bi se lahko v miru in kadarkoli sestali in pogovorili, imeli shranjene svoje rekvizite, organizirali razne prireditve in razstave ipd. Kljub vsemu naštetemu pa je njihova mladinska organizacija še vedno ena izmed najbolj delavnih v občini Domžale.

V čem se kaže njihova aktivnost? Poleg organizacije mladinskih plesov in podobnih prireditev sodelujejo tudi s krajani v boju za čisto okolje. V ta namen so izvedli anketo in pisali razne prispevke v Občinski poročevalec. Vseli jih, da so v teh prizadevanjih vsaj delno tudi uspeli, spremenjen je bil zazidalni načrt tovarne Helios, opravljene so bile meritve in uvedene dodatne čistilne naprave. Po izvedeni anketi so imeli zbranih precej prispevkov in prišli so na idejo, da bi jih uredili in izdali kot samostojno glasilo. Ob dobrodošli pomoči Papirnice, ki jim je dala papir in Tosame, kjer so fotokopirali gradivo, se je rodil njihov časopis »Virski utrip«. Tanja pravi, da to ne bo prva in hkrati zadnja številka, da se bodo potrudili in izdali ob priložnosti še kakšno.

In kakšni so načrti za bližnjo prihodnost?

V septembru organizirajo pohod na Triglav, planirajo še en izlet kasneje jeseni, radi bi tudi organizirali še kak mladinski ples.

Tanji želimo, da bi imela ob svoji strani čimveč delavnih mladincev, da bi se tako še vnaprej družno in uspešno vključevali v življenje in delo v svoji krajevni skupnosti.

Razmišljanje povprečnega Slovenca

TURIZEM NAS BOGATI (H)!!

Vročinski val je zajel Jugoslavijo. Vročina na vseh področjih, na Roški 2, pred skupščinami, pred in zlasti v trgovinah, kjer so se cene zaradi premočnega (beograjskega) sonca popolnoma raztopile.

Reklamno geslo pravi **TURIZEM NAS BOGATI**. Torej, če hočemo obogateti, se je potrebno iti turizem. Res ne vem, kot turist sem poskušal obogateti. Mislite, da mi je uspelo? Reklama laže – nasedel sem, kot se pač reklamni nasede. Bogatejši pa sem vseeno – za nova in nepozabna spoznanja.

SLOVENEK IN PREPROGA

Vsakdanja pot do plaže je vodila mimo stojnic z majicami, kičem vseh vrst in druge »pofl« robe. Prodajale so se tudi preproge, za katere se mi je zdelo, da niso »pofl«. Peti ali šesti dan počitnikovanja v Maredi se okorajžim vprašati za ceno:

- »15 milijuna,« odvrne prodajalec.
- »Kaj ni to malo visoka cena!«
- »Šta je Slovencima dati 15 milijuna!«
- »A, ja, kako pa to?«
- »Slovenec vozi mercedes, beamveja, šta mu znači 15 milijuna!«

– »Čakaj, čakaj, saj se najde tudi kakšna stoenka, bolha in fičo vmes!«

– »Ma nemoj, samo ti sedi i gledaj i videčeš automobile sa LJ registracijom. Evo BMW, vredi 4 milijarde, šta njemu 15 milijuna!«

Z »bisnisom« seveda ni bilo nič. Mi je pa bilo v hipu jasno, da nas turizem ne bogati – ampak da se bogati gredo turizem. Vesel sem, da sem med njimi – med bogatimi namreč (da smo se pripeljali z »jadnim sto«, niti ni pomembno).

DIPLOMATSKI TURIZEM

Ima diplomacija kaj veze s turizmom? Seveda ima. Diplomati morajo prepričati tujce,

da je pravzaprav sreča čakati na trajekte 30 ur in da naj bodo veseli, da niso čakali 40 ur. Tudi gneča na cesti je argument več za tuje kredite za naše ceste. Torej je diplomacija odgovorna naloga.

Tudi na Jadranskem morju letujejo, niso samo na Malorci, Costi del Sol, Azurni obali, da o Havajih ne govorim.

Sprehod po ločenem delu naselja Mareda, kjer letujejo zlasti tisti, o katerih je govoril »tepihar« in ostala »elita« delavskega razreda (v privatnih hišah), je poleg »še pa še« avtov stal tudi diplomatski volvo z YU nalepko.

Spet sem bil bogatejši – zvedel sem, kam gre delček »budžeta«. Takole, če se jaz pripelem na dopust s svojim avtom, pa moj šef tudi in moj direktor prav tako, bi se tudi on nemara lahko, kaj pravite?

Bojim se, da nisem spotoma izdal kakšne skrivnosti. Skrajno skrivnostna se mi zdi tudi misel, od kod avti, super urejene hiše s traticami, balkoni, baldahini, tlakovanimi potmi? Obogatel bi, če bi zvedel, da se to da prislužiti z delom.

BILATERALNI RAZGOVORI

Tako pravijo diplomati, če se dva srečata. Saj je prav, saj so plačani, da se pogovarjajo s tujci.

Tudi ostali se pogovarjamo takole amatersko – malo težko sicer – pa kar gre.

Ob enem redkih obiskov na terasi Konobe (stabilizacija?) smo se nekako zapletli v pogovor z nizozemsko družino. Beseda je dala besedo in pristali smo na plačah. Nizozemca je zanimalo, koliko Jugoslovani zaslužimo.

– »No, ja, tam okrog 450 mark je solidna plača!«

– »Kako 450 mark, dobivate tedensko plačo?«

– »Ne, ne, na mesec!«

– »Na mesec? Kako pa sploh živite?!«

Ja, ja, jugoslovanska stvarnost je za tujce še vedno velika neznanka. Za uteho, tudi za nas je ta ista stvarnost še večja neznanka (ne upam si reči skrivnost).

CVETOČE POLJE – PARDON – MORJE

Navajeni smo vsega (ali smo že?): hirajočega standarda, padajočega dinarja in še in še. Tako imamo poleg cvetočih cen še eno zanimivost – cvetoče morje. Ko pa se te morske »cvetlice« posušijo na telesu, si kot v oklepu, vsaka dlaka posebej je bila v mavcu. Nevarno menda ni, ni pa tudi prijetno. Morda nas hoče morje zaščititi, odeliti kožo, narediti bolj trdne za hude trenutke (rajši bi rekel čase), ki še pridejo.

Morje je bilo tudi drugače pozorno do nas. Toplo je bilo, tako toplo, da so še ribe »švicale«. Tako toplo je bilo, da nam bo toplo pri srcu v jeseni – v septembru – in »švicali« bomo ob računih za našo brezplačno šolo.

Baj, baj, morje! Zdaj se je treba vsako leto posloviti s posebno pozornostjo. Nikoli se ne ve, če se drugo leto sploh vidimo.

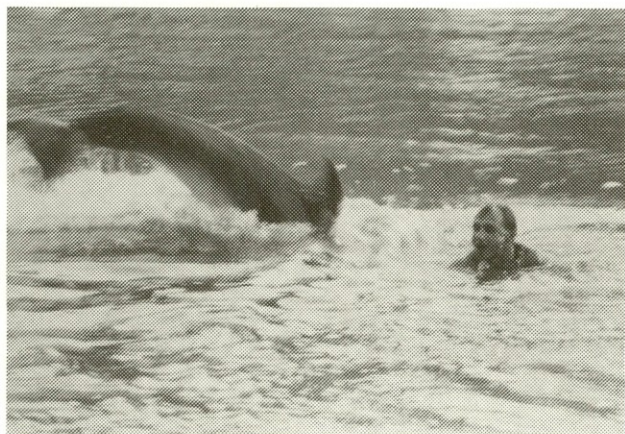
Domov sem prišel revež. Za drugo leto si naj izmislijo drugo parolo – tej ne verjamem več!

Milan Drčar

Poletni utrinki

Odziv na našo fotoakcijo

Na naše vabilo, da prispevate tudi svoj delež k popestritvi glasila, se skorajda niste odzvali. Težko verjamemo, da med poletjem niste napravili prav nobene zanimive fotografije. Pa kakorkoli že – nekaj smo jih le prejeli. Naj vam pričarajo spomin na vesele počitniške dni!

Pogumno v igro z delfinom

Rdeče češnje rada jem...

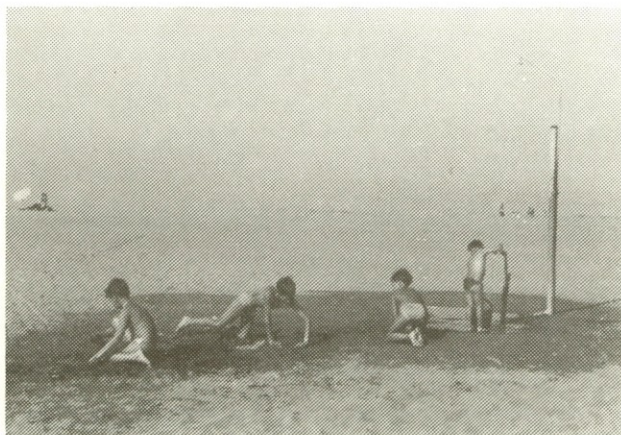
Ribiška je težka...

Prečudovite Benetke!

Kako prijetno je v vodi!

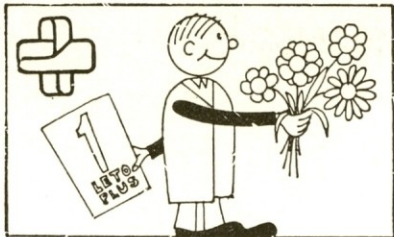
Ja, ja, tudi take plaže so na Jadranu

Oh, ta veter

Kadrovske vesti

• Rojstni dan v mesecu septembru praznujejo

Proizvodni sektor

Andrejka Miha, Cirer Jožefa, Svetlin Marjeta, Kosmač Francka, Kovač Marta, Pavlič Zofija, Smolnikar Mihaela, Urankar Justina,

Majce Ljudmila,

Cerar Marija 1954, Jeretina Karolina, Kokalj Pavla, Mihajlovič Dragana, Popović Radmila, Račič Terezija, Rode Biserka, Smolnikar Ljudmila, Stupica Franc, Jeretina Romanca, Učakar Nataša,

Cimbola Ana, Česen Slavka, Hribar Marija, Korošec Marija, Kveder Poldka, Klakočar Brigita, Lazarevič Marica, Miš Franc, Murić Rozalija, Oražem Jože, Brodar Mateja, Jeretina Mateja, Rožič Klemen, Brodar Marija,

Jančar Terezija, Rudolf Joži, Urbanija Irena,

Cvirn Dragica, Hafner Vikica, Kerč Jože, Marn Marija, Rode Marija,

Čebulj Janez, Grum Milena, Pele Marjan, Planinc Peter, Kogovšek Mihael, Černohorski Miro,

Gregorič Joži, Kokalj Vinko, Lamberšek Iztok, Prašnikar Doroteja, Ravnikar Marija, Šuštar Pavla, Videmšek Andrej, Kos Marija,

Drčar Marta, Gorenc Vojko, Pungerčar Marjeta, Tomažič Stane,

Komercialni sektor

Bizilj Jože, Florjančič Matevž, Jeretina Matija, Jančigaj Anton, Novak Marjan, Račič Martin, Pivec Peter, Požek Melita,

Tehnično razvojni sektor

Hribar Ivanka, Jamšek Franc, Peterlin Franc, dipl. ing., Žendar Edvard, Vodičar Andreja, Kerč Jože, Pirnat Matevž,

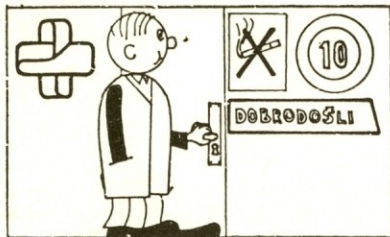
Ekonomsko računski sektor

Ferlič Cecilija, Jeretina Metka, Movrin Slavka,

Spolšno kadrovski sektor

Hojkar Vesna, Kos Martin, Mohar Staša, Primožič Vlasta, Peternel Edvard.

• Prišli v delovno organizacijo

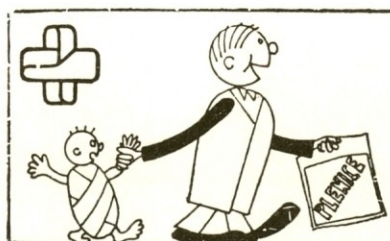
Omahna Janez – TŠT
Kosec Helena – VPS

• Poročili so se

Rokavec Metka por. KRAŠOVEC

• Rodili so se

Breznik Tomažu in Mateji – sin
Merela Urški – sin

• Odšli iz delovne organizacije

Kličič Bojan – na lastno željo
Pucko Zlato – na lastno željo
Šarc Silva – upokojena
Capuder Albert – upokojen

Zahvale

Ob boleči izgubi dragega očeta se zahvaljujem sindikalni organizaciji in sodelavcem ekspedita za podarjeno cvetje.

Rajko Močnik

Ob boleči izgubi drage mamice se vsem sodelavcem in sodelavkam iz mikalnice zahvaljujem za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter denarno pomoč.

Jana Hočevar

KAPLJA KRVI

*Sem kaplja krvi,
kaplja, ki iz rane polzi,
rane, ki krvavi.*

*Danes umira vojak,
vjak, ki še včeraj je bil junak,
junak – nikomur enak.*

*Sem kaplja krvi,
ki mrtvemu vojaku po licu polzi,
sem le kaplja krvi,
a vojakova smrt me boli.*

NAGRADE

Tri pravilne rešitve, ki smo jih izžrebali, so poslali in prejmejo nagrade:

1. nagrada: IVAN PAVLIČ – kotlarna
 2. nagrada: ROK GROŠELJ – ekspedit
 3. nagrada: TONČKA VARAŽDINAC – šivalnica
- Čestitamo!

Uredniški odbor Tosame:

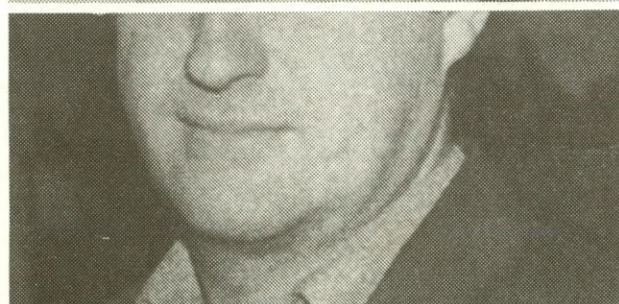
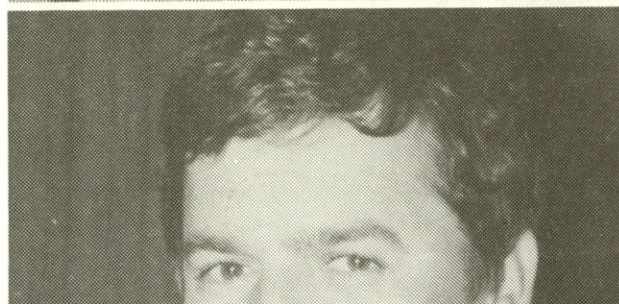
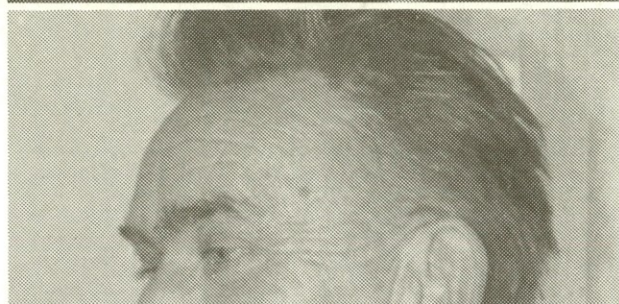
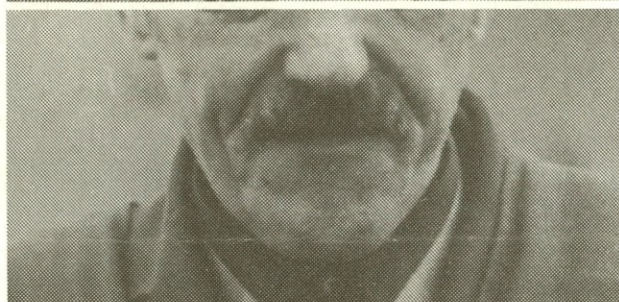
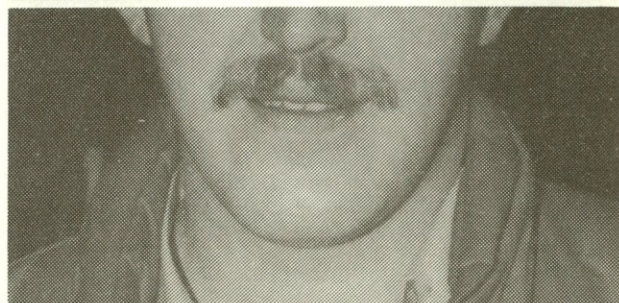
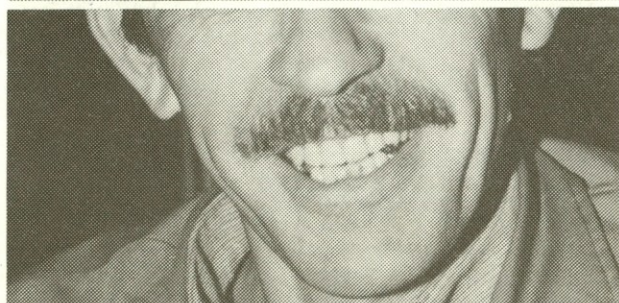
Berlec Vladka, Kokalj Zdenka,
Šarc Irena, Podpeskar Jože, dipl. ing.,
Vidregar Jana, Avbelj Danica - OOOZSS,
Drčar Milan - OOOZK, Svetlin Darko - OOOZSMS,
Korošec Nada - blagajnik,
Marjana Lubinič, dipl. iur. - glavni urednik.

Glasilo **TOSAMA** izdajajo delavci delovne organizacije TOSAMA, Vir, Šaranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1500 izvodih.

Tisk: TCP »Djuro Salaj«,
TOZD Papirkonfekcija Krško.

Ali spoznate svoje sodelavce?

Če spoznate vsaj polovico lastnikov obrazov, katerih delčki predstavljajo našo nagradno uganko, se boste uvrstili med kandidate za nagrade.

Veselo na delo!

1. 2. 3. 4. 5.

6. 7. 8. 9. 10.